

Prinsippene ved periodisk ajourhold

Ved periodisk ajourhold tar vi utgangspunkt i siste versjon av FKB-AR5 som inneholder endringer fra kommunens kontinuerlige ajourhold.

- Ved periodisk ajourhold legges AR5 over nyeste ortofoto slik at vi rent visuelt kan se om AR5 stemmer med bildet. Der ortofoto viser at det er endringer i landskapet, ajourføres arealene.
- Som støtte brukes opplysninger fra feltkartlegging av markslag som ble gjort i forbindelse med etablering av Økonomisk kartverk. Disse opplysningene ligger i en skannet utgave av Økonomisk kartverk kalt «ØK Markslag».
- Der kommunen har gjort endringer i AR5 av nyere dato enn ortofotoene, beholdes kommunens registreringer.
- Det er arealet tilstand som legges til grunn for klassifiseringen, ikke bruken av arealet.
- Ved periodisk ajourhold er det arealtilstand ved tidspunkt for flyfotografering som registreres. Endringer skal ikke forskutteres.

Eksempel på ajourføring fra ortofoto

Før

Etter

Bildeutsnittet til venstre viser AR5 før periodisk ajourhold. Her er det bygd et nytt hus.

Utsnittet til høyre viser AR5 etter periodisk ajourhold, med ny grense rundt huset, avgrenset mot veien.

† tillegg vises AR5-symboler som angir egenskapene.

Merking i AR5

Ved periodisk ajourhold legger NIBIO inn merking som kan være nyttig for kommunen.

- A. **Usikre AR5-flater.** Er NIBIO usikker på om arealet fortsatt holder kravet til arealtilstand, merker vi ved å bruke kvalitetsegenskapen «synbarhet» **3** (svært usikker tolking). Arealtypen blir beholdt.

- B. **AR5-flater med informasjon.** Hvis NIBIO tror arealet er klassifisert feil, tas det opp med kommunen i avklaringsmøte før leveranse. Dersom det gjenstår arealer etter avklaringsmøtet som må befares i felt, merker vi disse med egenskapen ..INFORMASJON, «NIBIO tror arealet kan være klassifisert feil. Kommunen må sjekke arealet».
 - I etterkant av periodisk ajourhold og avklaringsmøte får kommunen tilsendt flere filer via e-post. En av filene viser arealer som må sjekkes i felt.

NB: AR5-flater med informasjon lagt inn av kommunen:

I kontinuerlig ajourhold kan også kommunen merke flater med ..INFORMASJON. I periodisk ajourhold vil NIBIO beholde kommunens merking, bortsett fra når merkingen er unødvendig eller er i konflikt med NIBIO sin egen merking av samme flate.

I prinsippet kan derfor ..INFORMASJON inneholde to uavhengige opplysninger, en fra kommunen og en fra NIBIO. Det skal tydelig gå fram hvem som er opphav til opplysningene. Eksempel: ..INFORMASJON «3021 Midlertidig omdisponert, juletrær – NIBIO tror arealet kan være klassifisert feil - Kommunen må sjekke arealet». Her har kommunen lagt inn kommunenummer for å vise at «midlertidig omdisponert» er kommunens opplysning. Se mer om kommunens bruk av ..INFORMASJON i «kokebøkene».

Hvordan finne arealene som NIBIO har merket?

Filene som kommunen får tilsendt etter periodisk ajourhold med areal som skal sjekkes, inneholder koordinater. Arealene kan lett påvises i Kilden ved søk på koordinatene:

Kopier koordinatene fra filene og lim inn kommandoen «Finn koordinater i kartet» som du finner nederst i skjermvinduet i Kilden.

Husk å oppgi UTM 32 for Sør-Norge, UTM 33 for Nordland og Troms, UTM 35 for Finnmark.

En beskrivelse av hvordan du finner arealene beskrevet i punkt A g B (over) i Kilden: Areal som er merket slik det er beskrevet i punkt A g B over, ligger som egne kartlag i Kilden. Du finner kartene i fagområde Arealinformasjon, under Markslag (AR5), For forvaltningen, Manuskart (AR5). Kartlaget som viser AR5-flater med informasjon fra NIBIO heter i Kilden «Sjekkes av kommunen».

A. **Usikre AR5-flater.** Der NIBIO er usikker på egen tolking i ortofoto, er grensen tegnet med *lys blå* farge. Flaten er merket med synbarhet 3, svært usikker tolking. [Se kartlaget i Kilden](#). Zoom inn til kartet blir synlig.

B. **Sjekkes av kommunen.** Flater med ..INFORMASJON. Der NIBIO mener kommunen kan ha klassifisert feil, er grensen tegnet med *blå* farge. Flaten bør sjekkes i felt av kommunen. [Se kartlaget i Kilden](#). Zoom inn til kartet blir synlig.

Hvordan finne endringer gjort i periodisk ajourhold?

Endringsanalysen er tilgjengelig i 2 år etter at NIBIO har utført periodisk ajourhold.

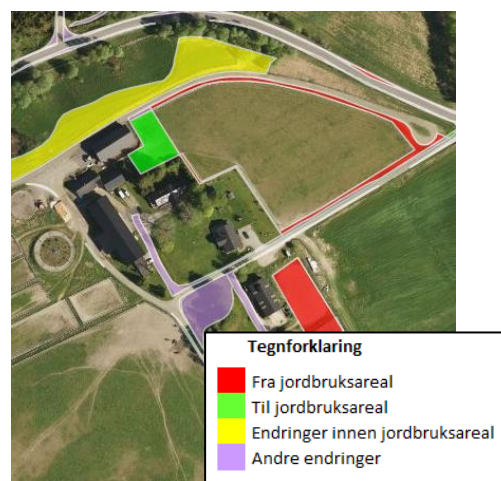
Kart over endringer

Etter at NIBIO har ajourført AR5, sammenligner vi AR5 før og etter periodisk ajourhold. Endringene vises som et eget kartlag i Kilden.

Kartlaget heter «NIBIO – periodisk» og ligger under Markslag (AR5), For forvaltningen, Endringer AR5.

[Se i Kilden](#). Zoom inn til kartet blir synlig.

Nærmere beskrivelse finner du i dokumentet «Kart og statistikk over endringer» lenket opp på [nettsiden om Endringsanalyse](#).

Statistikk over endringer

Kartlaget er også grunnlag for en endringsstatistikk, se [nettsiden om Endringsanalyse](#) hvor du velger fylke og kommune som søker fra statistikk.

Nærmere beskrivelse finner du i dokumentet «Kart og statistikk over endringer» lenket opp på samme side.

Arealendringer fra jordbruksareal til annet areal		
Fra	Til	Dekar
Fulldyrka/Overflatedyrka	Bebygd/Samferdsel	55,2
Fulldyrka/Overflatedyrka	Skog/Åpen fastmark	160,4
Innmarksbeite	Bebygd/Samferdsel	13,5
Innmarksbeite	Skog/Åpen fastmark	19,0
Fulldyrka/Overflatedyrka/Innmarksbeite	Myr/Snøisbre/Vann	13,9
Sum		262,0

Arealedning fra annet areal til jordbruksareal		
Fra	Til	Dekar
Skog	Fulldyrka/Overflatedyrka	62,4
Skog	Innmarksbeite	34,1
Åpen fastmark	Fulldyrka/Overflatedyrka	129,7
Åpen fastmark	Innmarksbeite	2,8
Bebygd/Samferdsel	Fulldyrka/Overflatedyrka/Innmarksbeite	30,5
Myr/Snøisbre/Vann/Ikke kartlagt	Fulldyrka/Overflatedyrka/Innmarksbeite	1,3
Sum		260,8

Endringer innen jordbruksareal		
Fra	Til	Dekar
Fulldyrka	Overflatedyrka/Innmarksbeite	44,9
Overflatedyrka	Fulldyrka/Innmarksbeite	3,3
Innmarksbeite	Fulldyrka/Overflatedyrka	133,5
Sum		181,7

Andre endringer		
Fra	Til	Dekar
Skog	Bebygd/Samferdsel	448,0
Skog	Åpen fastmark/Myr/Snøisbre/Vann	802,1
Åpen fastmark	Bebygd/Samferdsel	1 049,6
Åpen fastmark	Skog/Myr/Snøisbre/Vann	275,9
Bebygd/Samferdsel	Skog/Åpen fastmark/Myr/Snøisbre/Vann	898,9
Bebygd	Samferdsel	224,7
Samferdsel	Bebygd	91,6
Myr	Bebygd/Samferdsel/Skog/Åpen fastmark/Snøisbre/Vann	141,6
Snøisbre	Bebygd/Samferdsel/Skog/Åpen fastmark/Myr/Vann	0,0
Vann	Bebygd/Samferdsel/Skog/Åpen fastmark/Myr/Snøisbre	134,1
Ikke kartlagt	Alle areal typer	0,0
Alle areal typer	Ikke kartlagt	0,0
Sum		4 066,5

Totalt: 4 771,0 deka

Eksempel over:

Endringsstatistikk for en kommune, etter periodisk ajourhold.

Det er brukt samme inndeling og farger som i endringskartet i Kilden.

Rapport over endringer per landbrukseiendom

Landbruksforvaltningen kan også bestille en rapport som viser endringer i dekar og arealtall på hver landbrukseiendom i kommunen etter periodisk ajourhold.

Rapporten bestilles fra [nettsiden om Endringsanalyse](#).

Rapport 1		Endring pr. eiendom					AR5-dato før: 25.10.2018 etter: 19.12.2018		
Kommune		1234 Eksempel					Areal i dekar, UTM sone 32		
Hovednummer			Endringer				Nye arealtall		
Gnr	Bnr	Fnr	Til jordbruk	Fra jordbruk	Innen jordbruk	Andre endringer	Jordbruk	Prod. skog	Anna areal
67	10	0	0,0	34,0	0,0	3,7	419,3	106,7	20,7
67	22	0	0,2	0,0	0,0	0,4	32,1	357,3	45,1
67	32	0	0,2	0,0	0,0	0,3	1,9	0,7	1,9
67	46	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,2
68	1	0	0,2	0,5	0,0	3,3	85,2	254,9	115,5

Eksempel over:

Rapport som viser endringer etter periodisk ajourhold.